



1541 წელი, 16 ოქტომბერი.  
 შაჰ-თამაზ I-ის დეკრეტი.  
 ღიდან. ზომა 46,5X23,3სმ.  
 შაჰ-თამაზ I-მა სერაჯ ად-დინ-  
 ბეგსა და მის ძმებს შირვანში  
 მღვმარე მხარის სათესი მიწები  
 სამოქალაქო სტატუსი უბოძა.

October 16, 1541.  
 Original. Size 46,5X23,3 cm.  
 The decree of Shah-Tamaz I.  
 Shah-Tamaz I granted Seraj Ad-Din-Beg and his  
 brothers with the rice seeding lands in Shirvani.

It is written with the hand of “Divani” (the hand  
 written of secretary-bibliophile). Shah’s seal is set above  
 the text, under the Toghra with the inscription: “Allah,  
 Mohamed Ali! Tah Masbi, the slave of the clearness’s  
 sovereign, 946”. Around the seal is written: “If your  
 grace will be our companion, the sky will throw though  
 shoulders the pelerine of our obedience”.

დაწერილია დივანის<sup>2</sup> ხელით.  
 ტოღრას<sup>3</sup> თავზე, თღრას<sup>3</sup> ქვეშ  
 დასმულია შაჰის გუმბათიანი  
 მოჭრული წარწერით: „ალლაჰ,  
 მოჰამად ალი! სიყმინდის  
 ხელმწიფის მონა თაჰმასბი,  
 წელსა 946-სა“.  
 მოჭრის გარშემო არის წარწერა:  
 „თუ ჩვენი თანამგზავნი იქნება  
 შენი წყალობა, ცის სფერო  
 მხარზე მთიგდებს ჩვენი  
 მთრირილების მსახურებას“.

<sup>1</sup> სტილიტილი - თვდლის უფლება გარეუფულ ტერიტორიაზე სახელმწიფო გადასახადების თავის  
 სასარგებლოდ აკრების შესახებ.  
<sup>2</sup> დივანი - სპარსული „მიჯანმეობრობის“ ხელი, რომელიც შაჰის დეკრეტების შემთხვევაში იწერებოდა.  
<sup>3</sup> თღრა - იგივე შესავალი, რომელიც ზოგადად მიუთითებს დოკუმენტის გამომცემს, უზენაესს (შაჰის)  
 უფლებებით მისი პირი და არ შეიცავს რომელიმე პირის უნებართვო დასახელებას. მოგვიანებით,  
 თღრას დამატდა შაჰის სახელი და მიუთითებდა მამების სახელზე.



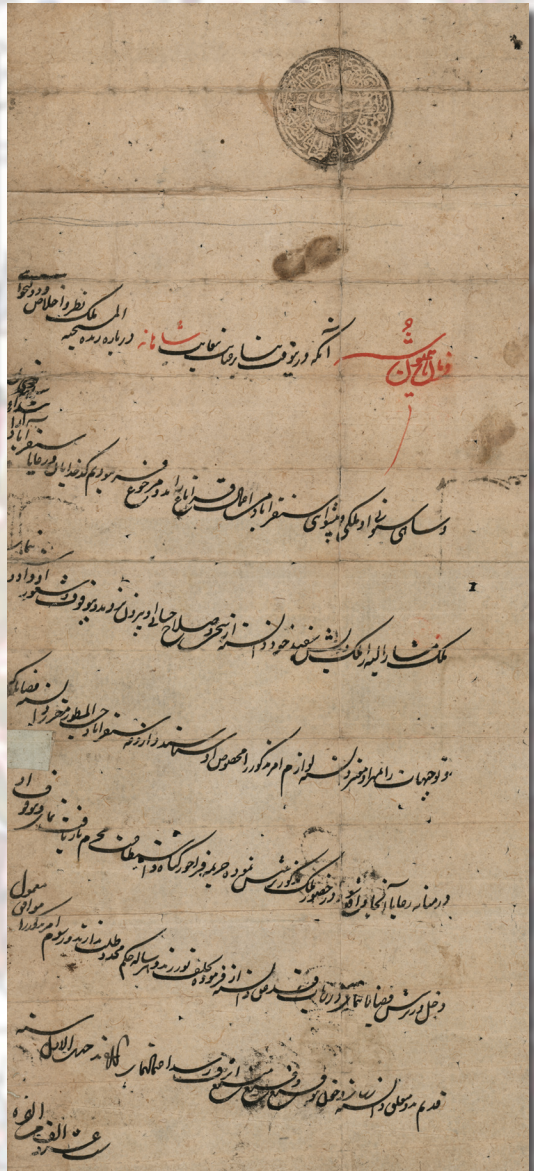
1607 წელი, 31 აგვისტო.  
შაჰ-აბას I-ის თვრმანი.  
ღეღანი. ზომა 41,8X20,5სმ.  
შაჰ-აბას I-მა მელიქ ნაზარის დანიშნა  
სონკორბადის მელიქად.

დაწერილია ნასთალიკით<sup>1</sup>. ცეფსცის  
თავზე დასმულია შაჰის მრგვალი ბეჭედი  
წარწერით: „სიწმინდის ხელმძღვანელის  
მონა ამასი. 999“. ბეჭდის გარშემო  
წარწერილია 12 იმამის სახელი: „ღმერთთა  
აკურთხეულთა წინასწარმეცველი ალი და  
მთბლვარი და მათელი და შვილინი,  
საჯადი, ნაყირი, სადეკი, ქაზემი, რეზა,  
თაკი, ნაკი, ზაკი და მაჰდი“



August 31, 1607.  
Original. Size 41,8X20,5 cm.  
The decree of Shah Abas I.  
Shah Abas I appointed Melik Nazari as a  
Melik of Sonkorabadi.

It is written with “Natsaliki” (Arabic  
written language, it is used for writing of  
Persian books and documents). Shah’s  
round seal is set above the text: “Abas,  
the slave of the clearness’s sovereign,  
999”. There is an inscription of the names  
of 12 Imamis around the seal: “God  
bless the prophecy Ali and the confessor  
and Batuli and his sons, Sajadi, Bakiri,  
Sadeki, Kazemi, Reza, Taki, Naki, Zaki  
and Mahdi.”



<sup>1</sup> ნასთალიკი - არაბული დამწერლობის კალიგრაფია, რომელიც ჩვეულებრივ იხმარება სპარსული წიგნებისა და დოკუმენტების დასაწერად.



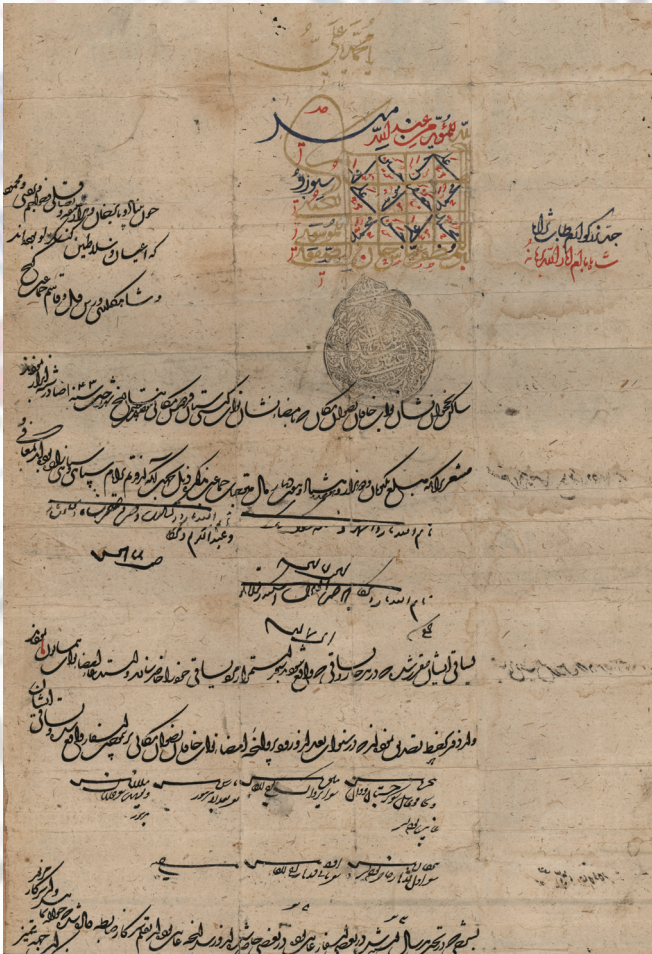
1641 წელი,  
 10 ივლისი - 7 აგვისტო.  
 შაჰ-სეფი I-ის  
 შტამანუჩი.  
 დიანა. ზომა 35,5X24,5სმ.  
 შაჰ-სეფი I-მა  
 განსვენებული მოპამედ  
 შუჰან შანუჩის  
 თანამდებობა უბოძა ზია  
 ალი აფლად-ბეგს.

დაწერილია ნასთალიკით.  
 ცეცხლის თავზე დასმულია  
 შაჰის მცირე ზომის  
 თხუთთა მჭკვიდ  
 შარჭებით: „აბის  
 უბისუფლებით მონა  
 მუყუთისა სეფი.“

July 10 – August 7, 1641.  
 Original. Size 35,5X24,5 cm.  
 The decree of Shah-Sepi I.  
 Shah-Sepi I granted the post of the deceased Mohamed Bejan  
 Tsakhureli to Zia Ali Pulad-Beg.

It is written with “Natsaliki”. Shah’s small quadrangle seal is  
 set above the text with the inscription: ”Sepi, the slave of the  
 Lord is with unanimity”.





January 4 – February 2, 1650.  
Original. Size 67X30 cm.  
The decree of Shah-Abas II. Shah-Abas II released the tribe Kengurlu's notables from taxes instead of the military service and participation in campaigns.

Shah's domelike seal is set above the text, under the Toghra with the inscription: "Abas II, the slave of the clearness's sovereign". Around the seal is written: "I dislike everyone, who isn't kind to Ali. Who isn't lain down like dust to his doors, should be covered up with earth!"

1650 წელი, 4 იანვარი - 2 თებერვალი.  
შაჰ-აბას II-ის დეკრეტი.  
დეკრეტი, ზომა 67X30სმ.  
შაჰ-აბას II-მ ძვინგურლუს ცდმის წაჩინებულოში,  
სამხედრო სამსახურისა და ლაშქრობებში  
მონაწილეობის სანაცვლოდ, გადასახადებისგან  
გაათავისუფლა.

ცოდნის თავგე, თლტრას ძვეშ დანშეოლია შაჰის გუმბათიანი შუქილი წარწერით: „სიწმინდის სელებითვის მინა ამას მეღრე“, შუქილის გაჩევიმ წერია: „ყვლა, ვინე აღის მიმართ არ არის უთილად განწყდმილი, ვინე არ უნდა იყოს, მე ის არ მიყვარს. „ყვლა, ვინე მცვრად არ დეჟს მის ჯათან, გინე ანგულთიე იყოს, მიწა დაყაროს თავზე!“

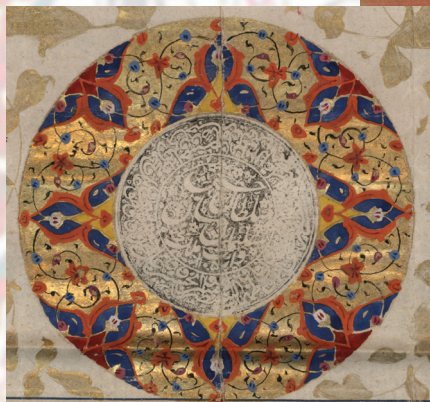


May 11 – June 9, 1698.  
Original. Size 64X25 cm.

The decree of Shah-sultan  
Husein.

Shah-sultan Husein fixed the  
annual salary to Avtandil-Beg  
Amilakhvari instead of his  
deceased brother Iotam-beg.

Shah's big round seal is  
set above the text with the  
inscription: "Sultan Husein, the  
heir of the Sultan's kingdom".  
There are the names of 12  
Imames enumerated around the  
seal.



1698 წელი, 11 მაისი - 9 ივნისი.

შაჰ-სულთან ჰუსეინის ფერმანი.

ღედანი, ზომა 64X25სმ.

შაჰ-სულთან ჰუსეინმა ავთანდილ-ბეგ ამილახვარს ყველაწლიური წამაგირი დაუნიშნა, რომელიც მანამდე მის გაზრდაცვლილ ძმას, იოთამ-ბეგს ჰქონდა დანიშნული.

ტექსტის თავზე დასმულია შაჰის დიდი მრგვალი მუჭედი წარწერით: „ყვეანის სულთმანის სამეფოს მიმკვიდრე სულთან ჰუსეინი.“ მუჭედის გაბრუნება 12 იმამის სახელია ჩამოთვლილი.



1703 წელი, 14 აგვისტო - 11 სექტემბერი.  
 შაჰ-სულთან ჰუსეინის ფირმანი. დედანი, ზომა 51,5X23,3სმ.  
 შაჰ-სულთან ჰუსეინმა აზოლ-მეფე კასილის ვაჟს, პაატა-მეფეს ყოველწლიურად ჯამაგობად თანმივდო თავიბოლოი თუმანი დაუნიშნა.

ფელციის თავზე დანშულია შაჰის დიდი მრგვალი ნიჭილი წარწერით: „სიწმინდის მეფის მონა ჰუსეინი“.



August 14 – September 11, 1703.  
 Original. Size 51,5X23,3 cm.  
 The decree of Shah-sultan Husein.  
 Shah-sultan Husein fixed the annual salary 12 Tavriz ten rubles to the son of Kakhelian Abel-Beg Paata-Beg.





1705 წელი, 25 თებერვალი - 26 მარტი.

შაჰ-სულთან ჰუსეინის მბრძანებულება. დედანი, ზღმა 51,5X28,3სმ. შაჰ-სულთან ჰუსეინმა თბილისის ციხეში მდებარე ამაზნა ქართული ეკლესიის შეწირულობად აღიარა და მას მფლობელად მისი გადასცა.

ტყფსცის თავგო დასეულია შაჰის თხუეუთხა, გუემათიანი მუქადი ქარჭრით: „სახელითა ღვთისათა სიწმინდის მუცის მონა სულთან ჰუსეინი.“



February 25 – March 26, 1705.

Original. Size 51,5X28,3 cm.

The decree of Shah-Sultan Husein.

Shah-Sultan Husein acknowledged the bath house that was situated in Tbilisi fortress, as a donation of Georgian's Church and the transmission of it in their possession.

Shah's domelike quadrangle seal is set above the text with the inscription: "In the name of God. Husein, the slave of the clearness's sovereign".



December 14, 1708.  
 Original. Size 67,3X28,5 cm.  
 The decree of Shah-Sultan Husein.  
 Shah-Sultan Husein granted to Avtandil-  
 beg Amilkhviri the post of manager of  
 Sepi Abadi (the fortress of Gori) and the  
 headquarters.

Shah's small domelike quadrangle seal is  
 set above the text with the inscription: "In  
 the name of God. Husein, the slave of the  
 clearness's sovereign".

1708 წელი, 14 დეკემბერი.  
 შაჰ-სულთან ჰუსეინის დეკრეტი.  
 დეკრეტი, ზომა 67,3X28,5სმ.  
 შაჰ-სულთან ჰუსეინმა  
 ავთანდილ-მეფე ამილახვარს სეფი  
 აბადის (გორის ციხე) ტაბატულმა<sup>1</sup>  
 და საბატულმა უბოძა.

ტოქსციის თავზე დასმულია შაჰის  
 მცირე, მთხრეთისა, გუმბათიანი  
 მუჭოლი წარწერით: „სასულითა  
 ღვთისათა. სიჰმინდის მეფის  
 მინა სულთან ჰუსეინი.“

<sup>1</sup> ტაბატულა - ირანში პოლიციის  
 უფროსი, რომელიც გადასახადების  
 აკრეფაში იღებდა მონაწილეობას.  
 ქართულ წყაროებში ტაბატულა  
 მოიხსენიება უბოძად.





April 28 – May 27, 1721.  
Original. Size 49X26 cm.  
The decree of Shah-Sultan  
Husein.

Shah-Sultan Husein gave the  
salary to Mehr Ali-Beg Saadlu  
instead of his deceased nephew  
Kurban Ali-Beg.

Shah's big domelike quadrangle  
seal is set above the text with  
the inscription: "Husein, the  
slave of the clearness 1112".  
Around the seal is written: "The  
seal of the upper secretary's  
address".



1721 წელი, 28 აპრილი - 27 მაისი.  
შაჰ-სულთან ჰუსეინის ფირმანი.  
ღვანე, ზემა 49X26სმ.  
შაჰ-სულთან ჰუსეინმა მეჭბ ალი-  
მეგ საადლუს ჯამაგირი დაუნიშნა,  
ბრძოლიც მანამდე მის გაბრძოვლილ  
პმისშვილს ყურმან ალი-მეგს  
უკეთებდა.

დაწერილია შიქასთ<sup>1</sup> ნაწივი  
ნასთალივით. ცოცხის თავში  
დასმულია შაჰის დიდი, მთხუთსა,  
გუმნათიანი მეჭვილი წაწერილი:  
„სიწმინდის მონა ჰუსეინი 1112“.  
მეჭვის გაბრძოლ წერია: „უმაღლესი  
ღვანის მიმართვის მეჭვილი“.

<sup>1</sup> შიქასთ - შიტიდაპირი მნიშვნელობით  
„დამცვერილი“. გაგაბული კალიგრაფია,  
ბრძოლსაც წერილობისა და სხვადასხვა  
სამეთოდისათვის სმართმონ და მწილად  
ივითხვამა.

1738 წელი.

ნადირ-შაჰის ფირმანი.

ღეღანი, ზომა 33,5X15სმ.

ნადირ-შაჰმა თარსადანი გორის მელდიად დანიშნა.

ფრესციის თავზე დასმულია შაჰის დიდი მარჯვენა მუჭოლი წარწერით: „სასყლითა ღვთისათა სასელმწიფოსი და სარწმუნოების მუჭოლი რაჟი შერყეულა, ღმერთმა დაამკვიდრა ის ნადირის სასყლით.“



1738.

Original. Size: 33,5X15 cm.

The decree of Nadir-Shah.

Nadir-Shah appointed Parsadan as a Melik of Gori.

Shah’s quadrangle seal is set above the text with the inscription: “In the name of God, because the seal of state and faith is concussed, God has inculcated it in the name of Nadiri”.



1747.  
 Original size: 39X22,8 cm.  
 The decree of Nadir-Shah.  
 Nadir-Shah instructed Parsadan, the  
 Melik of Gori about granting Givi, the  
 son of Zurab Khani, with "Tiuli" (the  
 right of leaving partially the village tax)  
 and "Hamasali" (the type of tax).

It is written with "NasTaliki" (Arabic  
 written language, it is used for writing  
 of Persian books and documents).  
 Shah's quadrangle seal with domelike is  
 set above the text.

1747 წელი.  
 ნადირ-შაჰის ფირმანი.  
 დედანი, ზომა 39X22,8სმ.  
 ნადირ-შაჰმა გორის მელიქ  
 ფარსადანს დაავალა, ზურაბ ხანის  
 შვილ გივისათვის თიულისა<sup>1</sup> და  
 ჰამასალის<sup>2</sup> მიბემა.

დაწერილია შექცათუ ნარევი  
 ნასტალიკით. ცეცხვის თავზე  
 დასმულია შაჰის თხუჯეთხა,  
 გუმბათიანი ზეჭედი.

- 1 თიული - ფეოდალის მიერ სოფლის  
 გადასახადების ნაწილის თავის  
 სასარგებლოდ აღების უფლება
- 2 ჰამასალა - სიცყვა-სიცყვით  
 „ფთვულწლიოთი“. თიულის სასყდმა.  
 ჯამაგითი.





1812 թվու.  
 պատալի-Տափის պիտրմանի.  
 ըրճանի, Տոմա 43X32,1սմ.  
 պատալի-Տափիմա լիւլաճ ըրճոյնի Յոցլաճիւց Յոսոյն Տանս  
 Մամուլի ղիմճա.  
 ըաճիւրիլիա ճանտալիոյի. Յրճլճլճի տաճոց ըանճիլիոյ  
 տըլճա, Միս լիլոյմտ յի Տափիս տըսոյիտ, ճրճիմատիանի  
 Յիլիլճի, ճիմուլիլ ճանճիլիա ըճիտճեղճ ճանճոյնճեղճիտճի.



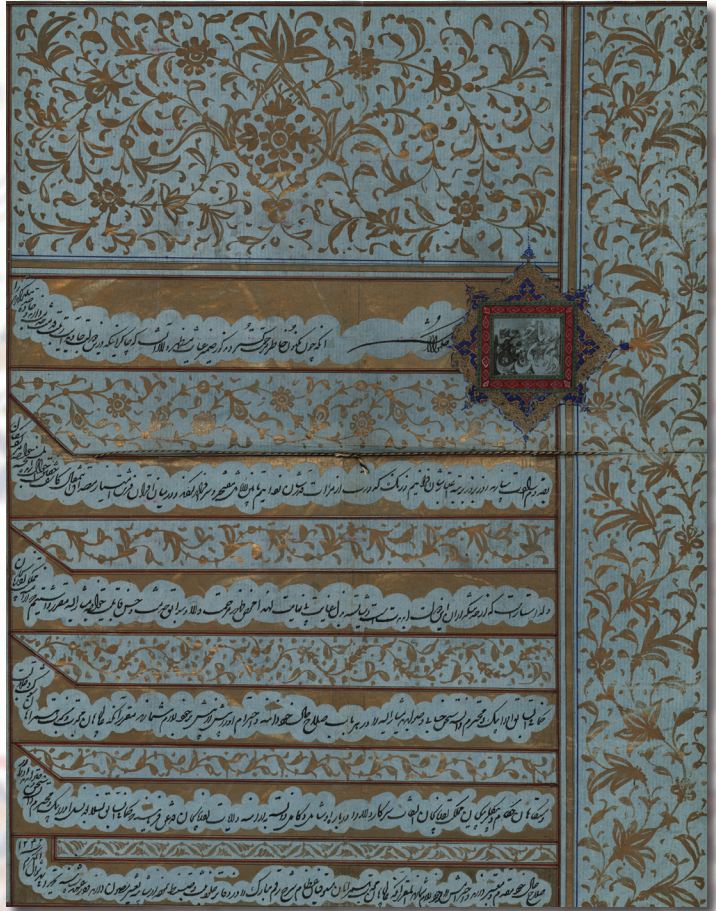
1812.  
 Original. Size 43X32,1 cm.  
 The decree of Patali-Shah.  
 Patali-Shah granted Erevan's Beglar-Beg Hosein Khan  
 with the lands.

It is written with “Nas Taliki” (Arabic written language, it is used for writing of Persian books and documents). Toghra is set above the text, below it there is Shah's quadrangle seal with domelike that is put in the golden hemisphere.



1827 წელი.  
 აბას მირზას ფიქრები.  
 დეკანი. ზომა 41X32,7სმ.  
 აბას მირზამ სჯა  
 მნაცკანს შუგის  
 თანამდებობა უზღოვდა.

ცოდნის მარჯვენა,  
 ზედა მხარეს დასმულია  
 აბას მირზას მთავრის  
 შუქი, რომელიც  
 ჩამოყალიბდა მწვანე და  
 წითელი ფერის ჩაბრუნებით,  
 ღიაფერის და ლურჯი  
 ფერის მრავალფეროვნებით.



1827.  
 Original. size 41X32,7 cm.  
 The decree of Abas Mirza.  
 Abas Mirza awarded Khoja Mnatsakani  
 with the title of Beg.

There is the quadrangle seal of Abas Mirza  
 put in green and red frame around with  
 golden and blue decorations.